

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

113х, № 447/08.11.2010г.

До г-н Евгени Танчев
Председател на Конституционния съд
На Република България

Изразувам к.г. № 19/2010
определен за докладчик
с.г.с. Евгени Танчев И С К А Н Е
14.11.2010

От тричленен състав¹ на Върховния административен съд
Гр.София,бул."Александър Стамболийски" № 18
Съдии : Панайот Генков , Йордан Константинов и Мира
Райчева

По чл.150,ал.II от Конституцията на Република България

За установяване на противоконституционност на чл.7 от Указа за борба с
дребното хулиганство

Уважаеми господин Председател,
Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

При разглеждането на адм.д.№ 13284/10 г настоящият състав на първо А отделение на Върховния административен съд установи противоречие на нормата на чл.7 от УБДХ ,предвиждаща необжалваемост на съдебните актове на районните съдилища,с които се налага наказание по чл.1 от УБДХ,с нормата на чл.31,ал.IV от Конституцията на Република България и на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи,и с определение № 12764/1.XI.2010 г,на основание чл.150,ал.II от Конституцията спря производството по делото.

Указа за борба с дребното хулиганство,макар и част от действащото българско законодателство,е приет през 1963 г при коренно различна от съвременната обществено политическа и държавна

система,когато действуваше Конституцията от 1947г , и ЗАНН от 1969 г не предвиждаше по начало право на обжалване на решенията на районните съдилища,постановени по административно-наказателни дела по този закон.

С развитието на демократичните процеси в страната след 1989 г и с приемането на Конституцията от 1991 г законодателството в Република България кардинално се промени.Със закон,приет от Народното събрание на 31.VII.1992 г,обнародван в ДВ бр.66/14.VIII.1992 г в сила от 7.IX.1992 г се ратифицира Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи,която на основание чл.5,ал.IV от Конституцията стана част от вътрешното ни право.Това повлия изключително много за промяната на законодателството ни към демократизация на всички процеси в обществото и особено в съдебната и наказателно-правната ни система.Така например премахна се смъртното наказание,даде се право на всеки на адвокатска защита от момента на задържането му или на привличането му като обвиняем,допусна се възможност да се обжалва на две инстанции пред съд мярката за неотклонение „задържане под стража”,въведе се триинстанционно съдебно производство,създаде се Върховен административен съд и се даде право да се обжалват пред административен съд всички административни актове,освен изрично забранените със закон,както и да се обжалват подзаконовите нормативни актове относно тяхната законосъобразност.През 1998 г беше променен и чл.63 от ЗАНН,като се предвиди възможност решенията на районните съдилища по този закон да се обжалват пред окръжните съдилища,а по-късно-съответно пред административните съдилища.

При действието на тези,а и не само на тях,факти,с основание се поставя въпроса-оправдана ли е забраната на чл.7 от УБДХ решенията на районните съдилища,с които се налага наказание „задържане в поделенията на МВР”,което е равнозначно на лишаване от свобода,да не подлежат на инстанционен контрол,след като наказанието е изключително тежко и ограничава съществено правата на признатите за виновни в извършването на деяние „дрбно хулиганство” и не противоречи ли тя на общите принципи на чл.6 от ЕКЗПЧОС и по-специално на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към нея,който предвижда ,че „всяко лице,признато от съда за виновно в извършването на престъпление,има право да обжалва обявяването си за виновно или осъждането си пред висшестоящ съд”,както и на чл.31,ал.IV от Конституцията на Република България,който предвижда,че „не се допускат ограничения на правата на обвиняемия,надхвърлящи необходимото за осъществяване на правосъдието”.

Отговорът на този въпрос следва да бъде само един и то положителен-разпоредбата на чл.7 от УБДХ,която забранява решенията на районните съдилища по този указ да подлежат на инстанционен

2

контрол,противоречи на чл.31,ал.IV от Конституцията на Република България и на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към ЕКЗПЧОС,тъй като в това производство,макар и да е наречено административно, на обвинения се налага наказание лишаване от свобода,което е изключително тежко и само по себе си е достатъчно основание да се приеме,че деянието,за което се налага,следва да се приравни на извършено престъпление по смисъла на чл.6 от ЕКЗПЧОС.А след като производството по УБДХ по своята същност е наказателно и в него може да се наложи наказание лишаване от свобода,то е недопустимо да се ограничава правото на обвиняемия да обжалва съдебния акт пред по-горна инстанция,тъй като тази забрана надхвърля необходимото за осъществяване на правосъдието.Това ограничение е недопустимо още повече и на фона на предвидената с чл.63 от ЗАНН възможност да се обжалват пред по-горен съд всички решения по жалби срещу наказателни постановления,с които е наложено дори наказание глоба,и то в минимален размер.

В този смисъл е и практиката на Европейския съд по правата на човека,изразена в решения „Камбуров срещу България” от 23.IV.2009 и „Станчев срещу България” от 1.X.2009 г.

От анализа на посочените по-горе обстоятелства следва да се направи извода,че след като чл.7 от УБДХ противоречи на чл.31,ал.IV от Конституцията и на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към ЕКЗПЧОС,то на основание чл.5,ал.IV от Конституцията на Република България следва да се приложи международният акт ,който има предимство пред нормата на вътрешното законодателство,и да се признае право на наказания да обжалва решението на районния съд ,с което на основание чл.1,ал.I от УБДХ му е наложено наказание „задържане в поделенията на МВР”.

Тъй като все пак става дума за действието на един нормативен указ на Народното събрание,имащ силата на закон,с оглед на правната сигурност и изключването на възможността за постановяване на противоречиви решения от съдилищата,Върховният административен съд,в настоящият си състав намира,че следва да упражни правомощията си по чл.150,ал.II от Конституцията и да изпрати същото на Конституционния съд,за да се произнесе на основание чл.149,ал.I,т.2 от Конституцията по въпроса :

-противоречи ли нормата на чл.7 от Указа за борба с дребното хулиганство на разпоредбата на чл.31,ал.IV от Конституцията и на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към Конвенцията за защита на човешките права и основните свободи относно това,че „решението на районния съдия не подлежи на обжалване и се изпълнява незабавно”.

По изложените съображения и на основание чл.150,ал.II от Конституцията отправяме настоящето

И С К А Н Е :

Конституционният съд да се произнесе противоречи ли нормата на чл.7 от УБДХ на нормата на чл.31,ал.IV от Конституцията и на нормата на чл.2,ал.I от Протокол № 7 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи.

Предлагаме участие по делото да вземат следните заинтересовани държавни органи и неправителствени организации :

Министъра на вътрешните работи

Министъра на правосъдието

Главния прокурор на Република България

Висшия адвокатски съвет

Български хелзинкски комитет,гр.София,ул."Върбица" № 7

Институт -„Отворено общество“-София , ул."Солунска" № 56

Сдружение "Програма за развитие на съдебната система",гр.София,ул."Стара планина" № 5,ет.8

Доказателствата в подкрепа на искането ни се намират в делото,което Ви изпращаме.

Съдебен състав по адм.д.№ 13284/10 г

Председател:

/
Панайот Генков

Членове:

Йордан Константинов

Мира Райчева

